

חברת הזכויות והמידע
לחולי A.L.S

 IsrA.L.S
העמותה לחקר ה-A.L.S בישראל

copyright IsrA.L.S © all rights reserved

כל הזכויות שמורות 2008 © ישראלס

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לפרסם, בכל דרך ובכל
אמצעי אלקטרוני או מכני, כל חלק שהוא מחוברת זו.
שימוש מסחרי מכל סוג בחומר הכלול בחוברת זו אסור בהחלט, אלא ברשות
מפורשת בכתב מעמותת ישראלס.

משפחה יקרה,

מידע על זכויות הניתנות על-ידי מוסדות המדינה הוא כלי חשוב המסייע בהתמודדות המשפחה, מרגע קבלת האבחנה ולאורך הדרך.

ישראלס אספה עבורכם את המידע החיוני לשימושכם. המידע עדכני, מכיל טיפים ייעודיים לחולי ALS ומאפשר התמצאות פשוטה יחסית בסבך הזכויות והמוסדות. יחד עם זאת, נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה.

כתיבת חוברת הזכויות בקובץ זה לא היתה מתאפשרת לולא שיתוף הפעולה של נציגי המוסדות השונים, ועל כך תודתנו להם.

3

בברכה,

מורן וייס עו"ס,
מנהלת אגף התמיכה
ישראלס

ניר צורן,
מנכ"ל
ישראלס

עמותת ישראלס, אגף התמיכה

מחלת ה-ALS (Amyotrophic Lateral Sclerosis), המוכרת גם בשם MND, הינה מחלה פרוגרסיבית הדרגתית התוקפת את מערכת העצבים המרכזית. כאשר העצבים מתים, השרירים שעליהם הם שולטים מתנוונים והחולה מאבד בהדרגה את היכולת להזיז את שריריו. עם זאת, המחלה אינה פוגעת כלל במערכת הסנסורית, או בתפקוד הקוגניטיבי, והחולה נשאר צלול וערני לחלוטין. בישראל ישנם כ-600 חולים בכל זמן נתון.

מי אנחנו?

עמותת **ישראלס** הוקמה בשנת 2004 כדי לקדם את המחקר של מחלת ה-ALS ולמצוא לה תרופה. פעילות העמותה כיום מתחלקת ל-2 תחומים מרכזיים:

- 1. קידום המחקר של מחלת ה-ALS והגברת המודעות לה.** **ישראלס** מממנת מחקרים במיטב המעבדות המדעיות בארץ ומעודדת חוקרים להיכנס לתחום המחקר הזה. כמו כן, קיים שיתוף פעולה הדוק בין העמותה ובין טובי חוקרי ה-ALS בעולם.
- 2. תמיכה בחולים ובבני משפחותיהם.** פעילות האגף מתייחסת למכלול צרכיו של האדם החולה ב-ALS: הרפואיים, הנפשיים, הקוגניטיביים והחברתיים, בהיבטים של שימור התפקודים ואיכות החיים. כמו כן, העמותה עוסקת בסינוור ובקידום זכויות חולי ה-ALS בישראל.

הצגת זכויות נלוות לקצבאות הביטוח הלאומי

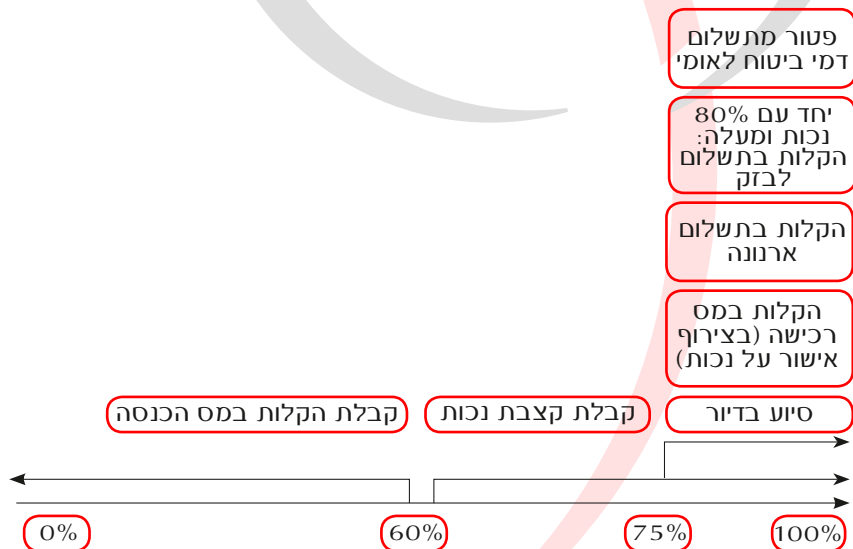
אי כושר השתכרות

■ רמת אי כושר השתכרות נקבעת על ידי שקלול % הנכות הרפואית, יחד עם יכולת ההשתכרות של האדם.

טווח: עד 100%

- עד 60% אי כושר השתכרות - הקלות במס הכנסה
- 60% אי כושר השתכרות ומעלה - קבלת קצבת נכות
- 75% אי כושר השתכרות ומעלה, בצירוף אישור על נכות - הקלות במס רכישה
- 75% אי כושר השתכרות ומעלה - הקלות בתשלום ארנונה; פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי; סיוע בדיור (השתתפות בשכר דירה)
- 75% אי כושר השתכרות, ו- 80% נכות ומעלה - הקלות בתשלום לקו טלפון בזק

קצבת נכות (ראה פרוט בעמ' 09)

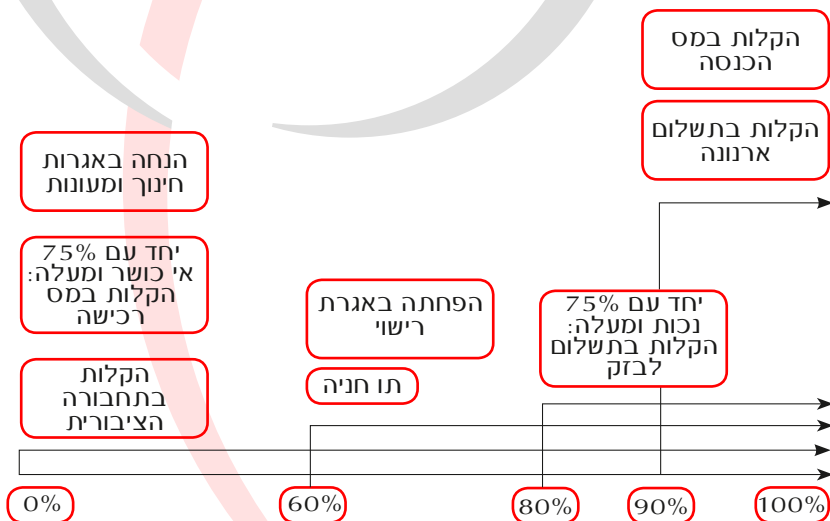

טווח: עד 100%

- 75% אי כושר השתכרות ומעלה, בצירוף אישור על נכות - הקלות במס רכישה
- 75% אי כושר השתכרות ו-80% נכות ומעלה - הקלות בתשלום לקו טלפון בזק
- 60% נכות ומעלה - תו חנייה לנכה (שימוש בכיסא גלגלים מזכה בתו יותר מקיף);
- אגרת רישוי מופחתת
- 90% נכות ומעלה - הקלות בתשלום ארנונה; הקלות במס הכנסה מיגע כפיים
- אישור על קבלת קצבת נכות - הנחות בתחבורה ציבורית

קצבת שירותים מיוחדים (ראה פרוט בעמ' 11)

6

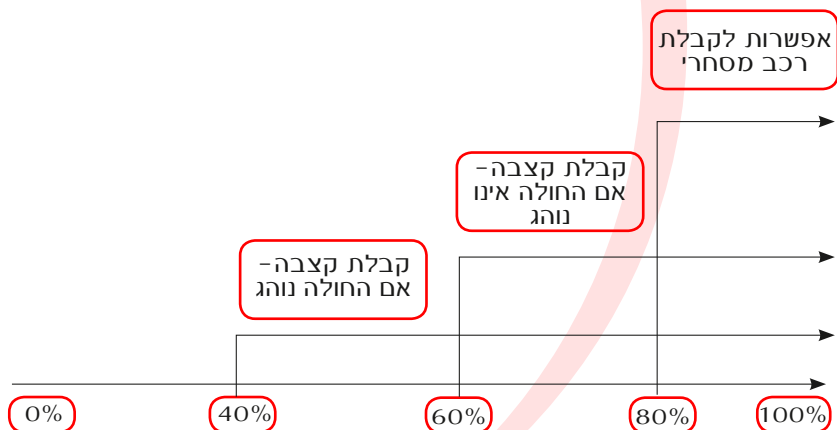

טווח: עד ל 150%
■ אישור על קבלת קצבת שר"מ - אשרה לעובד זר

קצבת ניידות (ראה פרוט בעמ' 13)

- טווח - עד 100% ניידות
- 40% ניידות ומעלה - קבלת קצבה כאשר החולה נוהג בעצמו
 - 60% ניידות ומעלה - קבלת קצבה כאשר מישהו אחר נוהג עבור החולה (והוא בעל רכב)
 - 80% ניידות (קבועים, עם אישור על שימוש בכיסא גלגלים) - אפשרות לקבלת רכב מסחרי

תוכן עניינים

09-19	1. ביטוח לאומי
09-10	א. קצבת נכות
11-12	ב. קצבת שירותים מיוחדים (שר"מ)
13-17	ג. קצבת נידות וסיוע ברכישת רכב מותאם
17-18	ד. קצבת סיעוד
19	ה. הקלות במס הכנסה
20-36	2. משרדי ממשלה
20-21	א. משרד הבריאות - אביזרי שיקום וניידות
22-25	ב. משרד התחבורה
22-23	ב1. תו חנייה
24	ב2. אגרת רישוי מופחתת
25	ב3. תחבורה ציבורית
26-30	ג. משרד השיכון
26-27	ג1. הזכות לסיוע בדיוור
28-30	ג2. הזכות להתאמות דיוור
31-33	ד. משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה - אשרה לעובד זר
34	ה. משרד האוצר - הקלות במס רכישה
35	ו. משרד התקשורת - בזק
36	ז. משרד הפנים - תשלומי ארנונה
37	3. קופות חולים - היחידה לטיפול בית/המשך טיפול
38	4. ביטוח חיים פרטי
39	5. טיפולי שיניים
40	6. חוק החולה הנוטה למות
41-46	7. מידע בתחום העסקת עובדים הזרים
41-42	א. חובות הלשכות הפרטיות
43-46	ב. זכויות העובדים הזרים
	נספחים
47-48	1. סניפי ביטוח לאומי
48-49	2. לשכות בריאות מחוזיות
50	3. משרדי מיסוי מקרקעין
50	4. סניפי יחידת הסמך - ענף סיעוד
51	5. סניפי מחוזות משרד הבינוי והשיכון
51-53	6. סניפי חברות להסדרת השתתפות בשכ"ד - משרד השיכון והבינוי
54	7. רשימת קבלנים לביצוע התאמות דיוור
55	8. קישורים לאתרים

1 ביטוח לאומי

א. קצבת נכות

מי זכאי?

- חולה ALS, אשר עונה לקריטריונים הבאים:
1. עד גיל פרישה (גברים עד גיל 67 ; נשים עד גיל 62)
 2. כושר השתכרותו נפגע ביותר מ- 50% עקב המחלה (הנכות)
 3. לוקח את התרופה "רילוטק".

תיאור הזכאות

קצבת הנכות הינה תשלום חודשי מטעם המוסד לביטוח לאומי, הניתן כתחליף להשתכרות מיגע כפיים. גובה התשלום נקבע בהתאם ל:

1. אחוזי הנכות (וגם דרגת אי כושר השתכרות-המידה בה נפגעה יכולתו להמשיך לעבוד באותה מידה)
2. מספר התלויים בנכה (ילדיו שאותם הוא מפרנס)
3. רמת הכנסותיו של הנכה

מה עושים?

1. יש לגשת לסניף הביטוח הלאומי באזור המגורים (ראהנספח 1 עמ' 47), ולמלא טופס תביעה וטופס ייעודי שאותו ימלא הנוירולוג המטפל. חשוב! במידה שמעוניינים שהבדיקה תיעשה ללא הגעת החולה לסניף ביטוח לאומי, יש לחתום בטופס התביעה על הסכמה לבדיקה שתיערך ללא נוכחות החולה (כלומר, בדיקה על פי מסמכים רפואיים שהוגשו).
2. יש להגיש את הטפסים לביטוח לאומי, באמצעות שליחה בדואר או הגשה בסניף ביטוח לאומי באזור המגורים.
3. ביטוח לאומי מתחייב לטפל בבקשה בתוך 3 שבועות מרגע הגשתה.
4. נשלחת הודעה מביטוח לאומי בדואר ובה גובה אחוזי הנכות שנקבעו.
5. קבלת תשלומים (רטרואקטיביים) בהתאם לאחוזי הנכות. המועד הקובע לתשלום הרטרואקטיבי, הינו עד 15 חודשים לפני מועד הגשת התביעה, אם היתה קיימת האבחנה. התשלום מועבר בתום 90 יום.

טיפים

1. כאשר מתקבלת תביעה לקצבת נכות, ביטוח לאומי בודק את המצב הרפואי וקובע % רפואי משוקלל - שקובע את אחוזי הנכות הרפואית. על סמך ה- % שנקבע וחוות דעת רפואית, קובע הביטוח לאומי גם רמת אי כושר השתכרות.
2. מפאת פרוגרסיביות המחלה, רצוי לשאוף לקבלת 100% נכות למיציא זכויות בביטוח לאומי ובגופים אחרים. זאת, בהתאם להמלצות הרפואיות של הנוירולוג המטפל (יש לבקש מהנוירולוג המטפל מכתב שמתאר את אופי המחלה ומכוון ל- 100% נכות).
3. קיימות דרגות לאובדן כושר השתכרות (60%, 65%, 74%, 75% ומעלה), בהתאם להן נקבע גובה התשלום. אפשר להגיש בקשה חוזרת על החמרה במצב הרפואי, ללא מגבלת זמן מהגשת הבקשה הקודמת.
4. מומלץ להגיש תביעה לקצבת שירותים מיוחדים (שר"מ), במקביל להגשת תביעת הנכות.
5. פירוט הזכויות הנלוות למקבל קצבת נכות/אי כושר השתכרות מוצג בעמודים 5-6.

ב. קצבת שירותים מיוחדים (שר"מ)

מי זכאי?

- חולה ALS אשר עונה לקריטריונים הבאים:
1. עד גיל פרישה (גברים עד גיל 67 ; נשים עד גיל 62)
 2. חולה אשר מפאת נכותו תלוי בזולת בביצוע פעולות יום-יום (דוגמת: רחצה, אכילה, לבישה, נידות בבית, שליטה בהפרשות).
- חשוב! ייתכן שחולה ALS יהיה זכאי לקצבת שר"מ גם אם הוא עדיין יוצא לעבודה ומשתכר (כלומר, גם אם לא מקבל קצבת נכות).

תיאור הזכאות

קצבת שירותים מיוחדים הינה תשלום חודשי הניתן מטעם המוסד לביטוח לאומי, בגין תלות בזולת בביצוע פעולות יום-יום. גובה התשלום נקבע בהתאם למידת התלות בזולת.

מה עושים?

1. יש לגשת לסניף ביטוח לאומי (ראה נספח 1, עמ' 47) ולמלא טופס תביעה לקצבת שירותים מיוחדים (שימו לב! הטופס שונה לאלה שמקבלים קצבת נכות, ולאלה שאינם מקבלים קצבת נכות). לטופס זה יש לצרף אישור של הנירולוג המטפל.
2. יש להגיש את הטפסים לביטוח לאומי, באמצעות שליחה בדואר או הגשה בסניף ביטוח לאומי באזור המגורים. ביטוח לאומי יתקשר לביתכם לתיאום בדיקה להערכת תלות, אשר מתבצעת בסניף ביטוח לאומי או בביתכם (יש לבקש זאת, בהתאם ליכולת הניידות של החולה).
3. ביצוע בדיקת הערכת התלות וקביעת דרגת הזכאות.
4. דרגת הזכאות מתורגמת לגובה התשלום החודשי.
5. העברת התשלום לחולה, לפי מידת הזכאות.

טיפים

1. אפשר להגיש בקשה חוזרת על החמרה במצב הרפואי, ללא מגבלת זמן מהגשת הבקשה הקודמת.
2. קצבת שר"מ נקבעת בהתאם לדרגת העצמאות של החולה בתפקודי העזרה העצמית, עד למקסימום של 150%. ישנן 3 דרגות שעל פיהן מקבלים את הניקוד: עצמאות, עצמאות חלקית, תלות.
3. ככל שדרגת התפקוד מוערכת כתלותית יותר, כך הקצבה המשולמת גבוהה יותר. לכן, רצוי להיות אמיתיים בעניין מידת היכולת והמצב התפקודי בעת בדיקת הערכת התלות המבוצעת מטעם הביטוח לאומי.
4. זכאות לקצבת שר"מ מקנה אוטומטית זכאות לקבלת רישיון לעובד זר.
5. ישנם 3 מצבים שמעלים אוטומטית את גובה התשלום של קצבת השר"מ, ולכן אם אחד מהם מתקיים, כדאי לדווח על כך לביטוח לאומי:
 - א. כאשר החולה מתגורר בגפו בבית
 - ב. כאשר יש נכה נוסף בבית
 - ג. כאשר החולה מתגורר עם מישהו שלא יכול לעזור לו. למשל: חולת ALS, שמתגוררת עם בן יחיד, או חולה ALS שמתגורר עם בן משפחה שנמצא בצבא, וכיוב'.
6. מי שנכנס למערכת לפני גיל פרישה, ומקבל קצבת שר"מ בכסף, ימשיך לקבל אותה גם לאחר שיעבור את גיל הפרישה, בכפוף לחתימה על ויתור גמלת סיעוד.

ג. קצבת ניידות וסיוע ברכישת רכב מותאם

הזכאות לסיוע בניידות נקבעת וניתנת על ידי משרד הבריאות והמוסד לביטוח לאומי. בתהליך מיצוי הזכות ישנה פנייה לשני הגופים הללו, ולכן היא סבוכה וארוכה יותר.

מי זכאי?

- חולה ALS, אשר עונה לקריטריונים הבאים:
1. עד גיל פרישה, במקרה זה ללא אבחנה בין גברים ונשים (גיל 67)
 2. קיימת בעיית ניידות (בשל פגיעה ברגליים)

תיאור הזכאות

לזכאות בתחום הניידות שני חלקים: קצבת ניידות, וסיוע ברכישת רכב מותאם.

1. קצבת ניידות הינה תשלום חודשי הניתן מטעם המוסד לביטוח לאומי, בגין קשיי ניידות. גובה הקצבה משתנה בהתאם למאפיינים האישיים, כאשר קיימת אבחנה בין מי שהינו בעל רכב, ובין מי שהוא חסר רכב.

■ קצבה לבעל רכב: אם החולה נוהג בעצמו - הקצבה משולמת כאשר נקבעים 40% ניידות ומעלה. אם מישהו אחר נוהג עבורו - הקצבה משולמת כאשר נקבעים 60% ניידות ומעלה. סכום הקצבה נקבע בהתאם ל- 4 סעיפים:

1. אחוזי הניידות שנקבעו; 2. מי נוהג - האם החולה בעצמו או מישהו אחר עבורו; 3. גודל הרכב; 4. האם החולה משתכר (הכנסתו מעל 1,863 ש"ח) או שאינו משתכר.

■ קצבה לחסר רכב: גובה הקצבה כ- 1,963 ש"ח נכון לינואר 2009.

2. סיוע ברכישת רכב מותאם, כולל אביזרי עזר במידת הצורך, המתחלקת ל- 2 סוגי הלוואות:
- א. הלוואה עומדת - למימון חלקי או מלא של המיסים החלים על הרכב המיועד. גובה ההלוואה תלוי במשתנים הבאים: 1. אחוזי הניידות שנקבעו; 2. מי נוהג ברכב - האם החולה או אדם אחר שנוהג עבורו.

ב. סיוע מקרן הלוואות - הלוואה לרכישת הרכב המיועד, ההופכת למענק בתום 5 שנים. זוהי הלוואה בנוסף על ההלוואה העומדת המממנת את המיסים.

1. הלוואה לרכישת רכב עם אביזרים: הלוואה הניתנת למי שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע כי דרוש לו רכב שניתן להיכנס לתוכו עם מעלית. הלוואה זו הופכת למענק בתום 5 שנים. לרכב ראשון: הלוואה בשיעור 80% מערך הרכב שעל פיו נקבעה הזכאות או הרכב הנרכש - לפי הנמוך מבין שניהם. להחלפת רכב: הלוואה בגובה ההפרש שבין מחיר המכירה של הרכב לפי מחירון "צחק לוי" ובין הרכב החדש שאושר או שנרכש - לפי הנמוך מבין שניהם!!
2. הלוואה לרכישת רכב פרטי או מסחרי: הזכאות הינה במידה ונקבעו 90% ניידות ומעלה, והחולה משתכר (מעל 1,863 ש"ח לחודש, לא כולל הכנסות מפנסיה או ביטוח לאומי, נכון לינואר 2009) או עומד בהגדרות מסוימות, והוא בעל רישיון נהיגה שרוכש רכב ראשון - בכפוף למבחן הכנסות. לרכב ראשון: הלוואה בגובה 20%-80% מערך הרכב שאושר או הרכב הנרכש, לפי הנמוך מבין שניהם. במקרים מסוימים, ניתנת גם הלוואה להחלפת רכב.
3. הלוואה לרכישת מתקן הרמה: זכאי להלוואה מי שמקבל קצבת ניידות וזקוק לכיסא גלגלים, אשר ברשותו רכב מתאים להתקנת מתקן הרמה. גובה הלוואה 95% מהסכום הכולל של עלות הרכישה וההתקנה, כולל מע"מ. ההלוואה ההופכת למענק בתום 5 שנים.
4. הלוואה לרכישה ולהתקנה של אביזרים ברכב מסחרי: גובה הלוואה בסך 95% מהסכום הכולל של עלות האביזרים המיוחדים והתקנתם ברכב. הלוואה ההופכת למענק בתום 5 שנים.
5. סיוע לרכישה ולהתקנה של אביזרים ברכב פרטי: ניתן למוגבל בניידות, בעל רישיון נהיגה בר תוקף, המקבל קצבת ניידות, שהמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע אביזרים הדרושים לו לצורך הנהיגה, בטיחות הנסיעה והשימוש ברכב, בשל צרכים מיוחדים. גובה הסיוע 95% מהסכום הכולל של עלות האביזרים המיוחדים והתקנתם ברכב.
6. לימודי נהיגה ברכב מסחרי: מיועד למרותק לכיסא גלגלים, שזקוק ללימודי נהיגה.

חשוב! אם החולה נפטר או שנשלל רישיונו ואין לו מורשה נהיגה (כלומר, חדלו להתקיים תנאי הזכאות), יש להחזיר את ההלוואות. אם חלפו 7 שנים ממועד קבלת ההלוואה, ועד לפטירה - אין צורך להחזיר את ההלוואות.

מה עושים?

1. פונים ללשכה המחוזית של משרד הבריאות באזור המגורים (ראה נספח 2, עמ' 48) ל"הגשת בקשה לבדיקה רפואית לקביעת מוגבלות בניידות" (מילוי "טופס צהוב").
2. מקבלים זימון ממשרד הבריאות לוועדה רפואית, שבה ייקבעו אחוזי הניידות (אחד הקריטריונים המשמעותיים הינו שימוש בכיסא גלגלים, לפי 3 מצבים: מרותק לכיסא גלגלים, זקוק ומשתמש בכיסא גלגלים, או לא משתמש בכלל). עפ"י חוק, כל נכה צריך להגיע לבדיקה. חולי ALS צריכים להופיע פעם אחת בעת הגשת הבקשה הראשונה. במידה ומגישים תביעה חוזרת בשל החמרה במצב הרפואי, אין צורך להופיע בשנית בפני הוועדה.
3. קבלת תשובת הוועדה לגבי אחוזי הניידות שנקבעו בהתאם למוגבלות בניידות.
4. פנייה לביטוח לאומי למימוש הזכאות, בהתאם לאחוזי הניידות. התביעה הינה גם לקצבה החודשית וגם לסיוע ברכישת רכב. יש לצרף את המסמכים הבאים:
 - א. פרוטוקול של הבדיקה מלשכת הבריאות המחוזית המעיד על אחוזי הניידות שנקבעו.
 - ב. צילום רישיון נהיגה
 - ג. צילום רישיון רכב
 - ד. צילום פוליסת ביטוח מקיף
 - ה. למי ש"משתכר" - יש לצרף אישורי הכנסות
5. לעיתים, ועל פי בקשה, ביטוח לאומי מפנה את הפונה לוועדה לגודל רכב, לקביעת גודל וסוג הרכב. בהתאם לקביעת הוועדה, יקבע גודל הסיוע.
6. קבלת תשובה מהוועדה, ומיצוי הזכויות מול ביטוח לאומי.

טיפים

1. קבלת רכב מסחרי אפשרית רק במידה ונקבעו 80% ניידות קבועים ומעלה. מכיוון שמדובר במחלה פרוגרסיבית, צריך לשאוף לקבל מהתחלה רכב מסחרי שיענה על הצרכים כדי למנוע החלפת רכב בשנים הראשונות.
2. כדי לקבל רכב מסחרי, חובה שבנוסף לאחוזי הניידות, תציין הוועדה הרפואית של משרד הבריאות לעניין ניידות שהוא "זקוק ומשתמש" / מרותק לכיסא גלגלים (לרוב, מבקשים לראות תקופת זמן של שימוש בכיסא גלגלים). על החולה לציין מפורשות בתביעת הניידות בביטוח לאומי שהוא מעוניין ברכב מסחרי. פקידי הביטוח הלאומי יעבירו את הבקשה למשרד הבריאות למכון הרפואי לבטיחות בדרכים לוועדה לגודל רכב, והחולה יזמן כדי שתתקבל החלטה האם הוא זכאי לרכב מסחרי. כלומר, התנאים לקבלת רכב מסחרי, הם:
 - א. ועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה שהחולה זקוק ומשתמש בכיסא גלגלים וגם
 - ב. הוועדה של גודל רכב קבעה שהוא אכן זקוק לרכב מסחרי (לאחר הגשת התביעה לביטוח לאומי)
3. קבלת כפל קצבאות, גם שר"מ וגם ניידות, אפשרית רק למי שעונה על אחד מהתנאים הבאים:
 - א. יש לו 100% שר"מ או
 - ב. יש לו 100% ניידות או
 - ג. הוא הוגדר כ"זקוק ומשתמש" / מרותק לכיסא גלגלים
 מי שאינו עומד באחד מהתנאים הללו, יצטרך לבחור בין קצבת השר"מ ובין קצבת הניידות.
4. מי שנכנס למערכת לפני גיל פרישה, ומקבל הטבות בניידות, ימשיך לקבל אותן גם לאחר שיעבור את גיל הפרישה.
5. ערעורים:
 - אפשר לערער על החלטת משרד הבריאות, בפני הוועדה לעררים עד 60 יום משליחת החלטתה.
 - אפשר לערער על החלטת ועדת עררים בביה"ד האזורי לעבודה, עד 30 יום משליחת החלטתה.
 - על החלטת פקיד התביעות של הביטוח הלאומי אפשר לערער בפני ביה"ד האזורי לעבודה, בתוך 6 חודשים מיום שנמסרה ההודעה על החלטת הביטוח הלאומי.
6. ההלוואה העומדת הינה למעשה זיכוי כספי, המועבר ישירות לסוכן הרכב אשר בפניו יש להציג את האישור של הביטוח הלאומי בעת הרכישה.

7. החולה יכול לרכוש איזה רכב שהוא רוצה, לא בהכרח הרכב שנקבע ע"י הביטוח הלאומי. יחד עם זאת, גובה ההלוואה יהיה כפי שנקבע בביטוח הלאומי.
8. בעת החלפת רכב - גובה ההלוואה יהיה ההפרש בין מחיר הרכב **שנרכש בפועל** ובין מחיר הרכב שלו נקבעה הזכאות החדשה. (כלומר - אם רכשתם רכב יקר יותר מכפי שאושר לכם מביטוח לאומי, אתם סופגים את הפער מכיון שביטוח לאומי מחשב את ההלוואה השניה לפי מחיר מכירה מלא, ולא רק את גובה ההלוואה שניתנה בפועל לפי מה שאושר).
החלפת רכב:
9. א. החלפה לפני שעברו 5 שנים: אפשרית רק אם המצב הרפואי מחייב או שהרכב נפגע/נגנב.
ב. החלפה לאחר 5 שנים: אפשרית גם ללא צידוק רפואי, בהתאם לפניית החולה.
10. הדיון בתיק עובר למכון הרפואי לבטיחות בדרכים באחד משני מצבים:
א. אם הפונה מערער על החלטת משרד הבריאות לגבי גודל רכב
ב. אם הביטוח הלאומי מערער על החלטת משרד הבריאות
מצב זה יכול לגרום לעיכוב של כחודשיים - שלושה בטיפול בתיק התביעה, וכן החולה יזמן לוועדה. במידה וההחלטה משתנה, תידרש גם בדיקת רופא חוזרת.

ד. קצבת סיעוד

מי זכאי?

1. גיל: חולה ALS אשר הגיש תביעה לביטוח לאומי לאחר גיל פרישה. דהיינו מעל גיל 67 לגברים, ומעל גיל 62 לנשים.
2. מגורים: מקום המגורים הינו באופן פרטי בקהילה
3. תלות: חולה אשר מפאת נכותו תלוי בזולת בביצוע פעולות יום-יום (דוגמת: רחצה, אכילה, לבישה, נידות בבית, שליטה בהפרשות) או הזקוק להשגחה.
4. הכנסות: מי שהכנסותיו אינן עולות על השכר הממוצע במשק, כפול 1.5.

תיאור הזכאות

קצבת סיעוד הינה קצבה אשר אינה ניתנת בכסף, אלא בשירותים. כלומר - בהתאם למידת התלות בזולת נקבע סל השעות השבועי של מטפלת/ שמועית לבית הנכה, עד לסך של 18 שעות שבועיות, לפי 3 רמות:

■ רמה א': מי שנמצא כתלוי במידה רבה בעזרת הזולת ברוב פעולות היום יום וכן מי שנמצא זקוק להשגחה. זכות ל- 9.75 שעות טיפול שבועיות, או 5 שעות טיפול לבעלי הכנסה גבוהה.

■ רמה ב': מי שנמצא כתלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת ברוב פעולות היום יום ברוב שעות היממה. זכות ל- 16 שעות טיפול שבועיות, או 8 שעות טיפול לבעלי הכנסה גבוהה.

■ רמה ג': מי שנמצא תלוי לחלוטין בעזרת הזולת בכל פעולות היום יום בכל שעות היממה, וכן מי שנמצא כזקוק להשגחה מתמדת. זכות ל- 18 שעות טיפול שבועיות או 9 שעות טיפול שבועיות לבעלי הכנסה גבוהה.

מה עושים?

1. יש לגשת לסניף ביטוח לאומי (ראה נספח 1, עמ' 47) ולמלא טופס תביעה לקצבת סיעוד.
2. יש להגיש את הטפסים לביטוח לאומי, בצירוף אישורי הכנסות ואישור מהרופא המטפל. אפשר להגיש את הטפסים באמצעות שליחה בדואר או הגשה בסניף ביטוח לאומי באזור המגורים. ביטוח לאומי יתקשר לביתכם לתיאום בדיקה בביתכם להערכת תלות.
3. ביצוע בדיקת הערכת התלות, וקביעת דרגת הזכאות.
4. דרגת הזכאות מתורגמת לסך שעות שבועיות לסיוע של מטפל במימון ביטוח לאומי.
5. יש לפנות לחברת כוח אדם/סיעוד, למציאת מטפל בהתאם לזכאות.

18

טיפים

1. אפשר להגיש בקשה חוזרת בעקבות החמרה במצב הרפואי, ללא מגבלת זמן מהגשת הבקשה הקודמת.
2. מי שנכנס למערכת לפני גיל פרישה, ומקבל קצבת שר"מ בכסף, יכול להמשיך לקבל אותה גם לאחר שיעבור את גיל הפרישה, בכפוף לחתימה על ויתור גמלת סיעוד.
3. ברחבי הארץ מתקיים ניסוי של הביטוח הלאומי, אשר במסגרתו אפשר לבחור בין גמלה בכסף ובין גמלה בשירותים (נכון לינואר 2009). יש להגיש טופס בקשה לקבלת גמלה בכסף. סכום הגמלה הוא 2,501 ש"ח למקבלי גמלה בשיעור 168% ו- 2,234 ש"ח למקבילים בשיעור 150%.
- אזורי הניסוי: נהריה, עכו, מעלות-תרשיחא, מועצה אזורית מעלה יוסף, מועצה אזורית מטה אשר, מועצה אזורית זבולון, כפר יאסיף, אבו סנאן, גדידה מכר, גז'לים, חורפיש, יאנוח-ג'ת, ירכא, כסרא סמיע, כפר ורדים, מזרעה, מעיליה, פסוטה, פקיעין, שלומי, מועצה אזורית עמק יזרעאל, אור יהודה, רמת אפעל, קרית אונו, סביון, רמת גן, גבעתיים, בני ברק, אשקלון, שדרות, מועצה אזורית חוף אשקלון ומועצה אזורית שער הנגב.
4. קיימת אפשרות להמיר את שעות הטיפול או חלק מהן במוצרי ספיגה, בלחצן מצוקה ובשירותי מכבסה.
5. כאשר מעסיקים עובד זר, ניתן להמיר את הזכות בשעות-בכסף. יש לפעול לפי הנחיות הלשכה הפרטית שעימה החולה בקשר.

ה. הקלות במס הכנסה

מי זכאי?

1. חולה ALS, אשר עונה לקריטריונים הבאים:
עד גיל פרישה (גברים עד גיל 67 ; נשים עד גיל 62)
2. כושר ההשתכרות נפגע בפחות מ- 50% עקב המחלה (הנכות)

תיאור הזכאות

הפחתה בתשלום מס הכנסה מיגע כפיים אישי, בהתאם לאחוזי הנכות לצורך זכאות במס הכנסה, שנקבעים במוסד לביטוח לאומי.

מה עושים?

1. פונים לביטוח לאומי (ראה נספח 1, עמ' 47), וממלאים טופס פנייה לקבלת קצבת נכות. כמו כן, מקבלים טופס שאותו ימלא הניירולוג המטפל, את הטופס יש לצרף לתביעה.
2. ביטוח לאומי קובע שאין זכאות לקבלת קצבת נכות (מפאת גובה כושר ההשתכרות)
3. יש לפנות למס הכנסה, בצירוף האבחון של ביטוח לאומי, בבקשה לקביעת אחוזי נכות לצורך זכאות להטבות.
4. מתכנסת ועדה רפואית של מס הכנסה, לקבלת החלטה בתביעה.
5. מתקבלת החלטה המתורגמת להקלות בתשלום מס הכנסה.

טיפים

אפשר לפנות ישירות למס הכנסה, שלא דרך הביטוח הלאומי, אולם אז יש לשלם אגרה בסך של כ- 400 ש"ח.

2 משרדי ממסלה

א. משרד הבריאות - אביזרי שיקום וניידות

מי זכאי?

כל חולה ALS המוגבל בניידות וזקוק לאביזרי ניידות ושיקום, בכפוף להמלצה מקצועית של מרפאה בעיסוק או פיזיותרפיסטית.

תיאור הזכאות

חולה ALS זכאי להשתתפות במימון רכישת מכשירי שיקום, הליכה וניידות. לאחר קבלת אישור הזכאות, ישנה השתתפות עצמית של כ- 25% מן הסכום שקבע משרד הבריאות. במידה וקיים קושי כלכלי, ניתן לפנות לעו"ס בלשכת הבריאות בבקשה לאישור מיוחד או לפטור מתשלום. בנוסף, אפשר לבקש לקבל את מכשיר הניידות מהמלאי של משרד הבריאות (ברשות משרד הבריאות מכשירים טובים ומשופצים), זאת, עם עלות מופחתת מצד החולה.

כמה זמן?

כשהתיק מוגש במלואו ולא חסרים חומרים לוועדות הבוחנות את התיק: למכשירים סטנדרטיים: כחודש.
למכשירים מורכבים: עד 3 חודשים.

מה עושים?

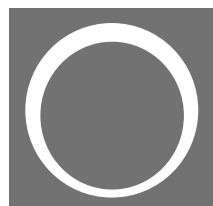
1. פונים לפיזיותרפיסטית של היחידה לטיפולי בית/המשך טיפול של קופת החולים שבה אתם חברים.
2. פיזיותרפיסטית או מרפאה בעיסוק יגיעו לביקור בית ויגבשו דוח המלצות לגבי אביזרי העזר הנדרשים.
3. המלצת הפיזיותרפיסטית/המרפאה בעיסוק מועברת ללשכת הבריאות המחוזית באזור מגורכם, בצירוף טפסים נוספים, בהתאם לרשימת הטפסים המפורטת מטה.
4. ביקור בית של עו"ס/אחות/פיזיותרפיסטית של לשכת הבריאות ייערך רק במידה ומדובר במכשירים מורכבים או יקרים, כדי לבחון את התאמת האביזרים שהומלצו למצב החולה.
5. ועדה מחוזית: כאשר מדובר במכשירים מורכבים/יקרים, התיק מועבר לדיון ולהחלטת ועדה מחוזית.
6. שליחת הודעה למשפחה.

רשימת טפסים שיש לצרף לבקשה:

1. דוח רפואי חתום על ידי רופא.
2. המלצת הפיזיותרפיסטית/המרפאה בעיסוק מקופ"ח לגבי אביזרי העזר הנדרשים.
3. דוח רפואי תפקודי, חתום על ידי אחות.
4. דוח סוציאלי של עו"ס.
5. מסמכים נוספים לפי צורך ומצב המשפחה.

טיפים

- כאשר יש החמרה/שינוי במצב, ויש צורך בהחלפת כיסא הגלגלים, יש לפנות ולעדכן את הפיזיותרפיסטית/המרפאה בעיסוק בקופ"ח.
- עם החלפת כיסא גלגלים, יש להחזיר את הכיסא הקודם או לפדות בכסף את החלק של משרד הבריאות.
- כדאי ומומלץ לשאול האם אביזרי העזר קיימים במלאי. זה גם מקצר את התהליך וגם חוסך בעלויות.

ב. משרד התחבורה

ב1. תו חנייה לנכה

מי זכאי?

התו ניתן לרכב הרשום על שם הנכה, או לרכב שמקיים את **אחד** מהתנאים הבאים:

1. נכה מעל 60% נכות בביטוח לאומי
2. משלם אגרת נכה
3. רכב הרשום על שם בן משפחה של הנכה (בן זוג, הורה או ילד) - עם הצגת ת.ז. המוכיחות את הקרבה המשפחתית
4. רכב הרשום על שם המעסיק/חברת ליסינג/קיבוץ וכיוב' - עם הצגת אישור על הקשר בין הנכה לרכב.
5. רכב הרשום על שם אדם אחר המסיע את הנכה - עם הצגת תצהיר עו"ד או תצהיר ביהמ"ש שהרכב משמש את הנכה באופן אישי דרך קבע
6. מי שאין בידו אישור נכות רשמי, ואינו זכאי לאגרת רישוי מופחתת, יכול לבקש תו נכה באישור רופא של אגף הרישוי. את הבקשה יש להגיש למשרד הרישוי הקרוב לאזור המגורים, עם מסמכים רפואיים עדכניים והיא תיבדק על ידי רופא משרד הרישוי.

22

תיאור הזכאות

תו חנייה לנכה מאפשר לנכה להחנות את הרכב על פי התנאים המפורטים בגב התו.

מה עושים?

יש לשלוח בדואר את הטפסים המפורטים מטה (אין צורך להגיע למשרד הרישוי) לכתובת: היחידה לטיפול במוגבלי ניידות, מרכז עדכון ובקרה, ת.ד. 72 חולון, מיקוד 58100.

טפסים שיש לצרף לבקשה:

1. טופס בקשה לתו נכה של משרד התחבורה (אפשר להוריד מהאינטרנט או לקחת ממשרד הרישוי).
2. מסמכים רפואיים עדכניים המעידים על המצב הבריאותי.
3. אישור ביטוח לאומי או לשכת הבריאות - על נכות מעל 60%.
4. צילום ת.ז. + ספח.
5. צילום רישיון רכב.
6. צילום רישיון נהיגה.
7. אם מבקש התו אינו בעל הרכב - יש לצרף תצהיר חתום על ידי עורך דין, שהרכב משמש את בעל התו. אם המבקש הינו קרוב משפחה מדרגה ראשונה - יש לצרף צילום ת.ז. של מבקש התו ושל בעל הרכב (כולל הספח) כדי להוכיח את הקרבה המשפחתית.

ב2. אגרת רישוי מופחתת

מי זכאי?

1. חולה ALS בעל אישור רפואי (ממשרד הבריאות או ביטוח לאומי) שזקוק לרכב לניידות בשל מוגבלות ברגליו.
2. חולה ALS בעל 60% נכות לפחות.
3. חולה ALS המוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים.

תיאור הזכאות

עלות אגרת רישוי לרכב של נכה הינה 21 ש"ח, והיא מתעדכנת לעיתים. אגרה מופחתת ניתנת בהתאם לתנאים הבאים:

1. בעלות – הרכב בבעלות אחת מהאפשרויות הבאות:
 - א. הנכה
 - ב. הנכה ובן זוגו
 - ג. בן הזוג בלבד
 - ד. האפוטרופוס של הנכה.
2. שימוש – הרכב אינו משמש לצורכי עסק או מסחר.
3. סוג הרכב – הרכב הינו אחד מן הסוגים הבאים:
 - א. רכב נוסעים פרטי.
 - ב. רכב פרטי דו שימושי.
 - ג. רכב מסחרי שמשקלו הכולל אינו עולה של 5,000 ק"ג.
 - ד. אוטובוס זעיר פרטי.
 - ה. אופנוע.

מה עושים?

יש לפנות למשרד הרישוי באזור המגורים, בצירוף הטפסים הבאים:

1. אישור מקורי של הרופא על הנכות.
 2. ת.ז. של בעל הרכב הרשום
 3. רישיון הרכב
 4. אם הרכב אינו על שם הנכה – יש לצרף מסמכים המעידים על הקשר בין הנכה ובין בעלי הרכב: ת.ז. או מינוי אפוטרופוס.
- הפרטים יוזנו למחשב, והאגרה תיחשב כאגרה מופחתת.

ב.3. תחבורה ציבורית

מי זכאי?

אוטובוס

1. חולה מקבל גמלת נכות מביטוח לאומי, בעל תעודת זכאות לקבלת הנחה מהמפקח על התעבורה.
2. חולה ALS שבידו תעודת נכה.

רכבת ישראל

1. אדם המרותק לכיסא גלגלים

תיאור הזכאות ומה עושים

אוטובוס

1. חולה המקבל גמלת נכות מביטוח לאומי, בעל תעודת זכאות לקבלת הנחה מהמפקח על התעבורה: זכאי לקבלת הנחה מוגדלת עפ"י קריטריונים של המוסד לביטוח לאומי באמצעות כרטיסיות הנחה מתאימות. תעודת הזכאות מונפקת על ידי משרד התחבורה. יש לפנות ל: מינהל היבשה, האגף לתחבורה ציבורית, רח' המלאכה 8 ת"א, 03-5657243; 03-5657193.
2. חולה ALS בעל תעודת נכה של המוסד לביטוח לאומי זכאי להנחה של 10% ממחיר הנסיעה החל מקוד 13 (עלות נסיעה של 23.50 ש"ח ומעלה).

רכבת ישראל

יש להודיע 12 שעות מראש למוקד השירות של הרכבת על הנסיעה המתוכננת, ויתואם סיוע בעלייה וירידה מהרכבת באמצעות מעלון, וכן ישמר מקום ישיבה בקרון נגיש.
לברורים: 03-5774000 או מהנייד 5770*

ג. משרד השיכון

11. הזכות לסיוע בדיר

מי זכאי?

חולה ALS, בעל 75% אי כושר השתכרות ומעלה, והעונה לקריטריונים המפורטים מטה בכל אחת מהזכאויות.

תיאור הזכאות

1. סיוע לרכישת דירה (משכנתא) - הלוואה בתנאים נוחים, הניתנת לחסרי דיר, לצורך רכישת דירה. גובה ההלוואה הינו על פי ניקוד הניתן בהתאם לנתונים האישיים של הפונה. טווח הסיוע הינו בין 161,000 - 85,000 ש"ח, בהחזרים חודשיים, בטווח של כ- 836-644 ש"ח לחודש בהתאמה. מיהו חסר דירה?
 א. מי שאין לו ולא היתה לו דירה או חלק כלשהו מדירה ב"בעלות".
 ב. מי שיש על שמו דירה, אך היא אינה זמינה ומאוכלסת על ידי בני משפחה בקרבה ראשונה שאין ולא היתה דירה אחרת על שמם, ולא קיבלו סיוע כלשהו לדיר.
 ג. משפחה או יחיד שהיתה בבעלותם דירה שהועברה ללא תמורה בעקבות גירושין.

2. סיוע בשכר דירה - סיוע הניתן על סמך הצגת אישור על קצבת נכות (אי כושר השתכרות). גובה הסיוע והתנאים לקבלתו:
 א. יחיד מעל גיל 18 המתקיים מקצבת נכות בגובה 75% ומעלה - סיוע של 650 ש"ח לחודש
 ב. משפחה (כולל חד הורית) עם ילדים המתקיימת מקצבת נכות בגובה 75% ומעלה - סיוע של 1,170 ש"ח לחודש
 ג. משפחה ללא ילדים המתקיימת מקצבת נכות בגובה 75% ומעלה - סיוע של 950 ש"ח לחודש.
 ד. תיתכן השתתפות גבוהה יותר בשכר דירה, בהתאם למאפייני המשפחה הפונה ("יבדקו ע"י החברה המטפלת בבקשה).

3. הקצאת דירה בשיכון ציבורי - דירות המוקצות למשפחות במצוקה תפקודית וכלכלית חמורה, בהתאם לנתונים האישיים של הפונה. קריטריון עדיפות הינו אם הנכה מרותק לכיסא גלגלים.

מה עושים?

1. יש לפנות למשרד השיכון ולהגיש "בקשה לסיוע בדיר", דרך אחת החברות: עמידר, מתן-חן או מ.ג.ע.ר. (ראה נספח 6, עמ' 51)
2. יש להגיש את הטפסים המבוקשים לצורך דיון בבקשה.
3. במידה והבקשה מאושרת, מתקבלת הודעה רשמית ממשרד השיכון המועברת לחברה המטפלת בבקשה.
4. משרד השיכון מנפיק תעודת זכאות שתועבר למשפחה באמצעות החברה המטפלת. בתעודה זו מפורטים רמת הסיוע שאושרה והתנאים והמגבלות שנקבעו למימושה. תוקפה לשנה אחת מיום הגשת "בקשה לסיוע בדיר".
5. במידה והבקשה אינה מאושרת, אפשר לערער בוועדת חריגים עליונה, באמצעות הגשת הערעור לחברה שדרכה הוגשה הבקשה הראשונית.

רשימת טפסים להגשה:

1. מכתב פנייה המתאר את הבקשה
2. צילום ת.ז. כולל הספחים, וכן ת.ז. של ילדים בוגרים מעל גיל 21
3. אישורי נכות של הביטוח הלאומי
4. אישור על מספר חודשי שירות חובה בצה"ל/שירות לאומי
5. טפסים נוספים - כגון אישורי הכנסה, אישור על בעלות נכס וכיוב', בהתאם להנחיות החברה המטפלת.

טיפים

כמדיניות, הממשלה אינה מעודדת עוד את הדיר הציבורי ולכן המתנה לדירה בשיכון ציבורי עלולה להימשך אף מס' שנים. יש לבחון את האפשרות להסתייע באחת משתי הדרכים האחרות.

2. הזכות להתאמות דיור

מי זכאי?

הזכאות להתאמות דיור נקבעת עפ"י קריטריונים אחידים של משרד הבריאות ותלויה במצב הבריאותי ובמצב המשפחתי.

- המצב הבריאותי: נכים המוגבלים בתנועתם ובתפקודם עקב מחלה או פגיעה במערכת המוטורית, המשתמשים במכשירי ניידות, שהם דיירי שיכון ציבורי, דירות פרטיות לרבות דירת קרובים או חברי קיבוץ. חולי ALS נכללים ברשימת הזכאים של משרד הבריאות להתאמות דיור. הזכאות מעוגנת בסל הבריאות ונבחנת לפי המצב התפקודי של מגיש הבקשה.
המצב המשפחתי: הקריטריונים של משרד השיכון, הינם:
 - א. מספר הנפשות המתגוררות בדירה, כאשר ילד הינו מתחת לגיל 21.
 - ב. מספר החדרים בדירה.
 - ג. רמת ההכנסה המשפחתית - של שני בני הזוג. קצבת נכות נחשבת לצורך חישוב ההכנסה. יתר הקצבאות לא נלקחות בחשבון (שר"מ וניידות).

28

תיאור הזכאות

חולה ALS זכאי להשתתפות של משרד השיכון בעריכת התאמות בדיור המתחייבות עקב מצבו התפקודי והבריאותי. ההחלטה מתקבלת בוועדה משותפת של משרד הבריאות ומשרד השיכון, אשר נקראת "ועדה לשינוי דיור" ומתכנסת אחת לחודש.
הזכאות כוללת מענק והלוואה:

- מענק: גובה המענק נקבע בהתאם לקריטריונים אשר תוארו לעיל ב"מצב המשפחתי". המענק המירבי שאפשר לקבל: 45,000 ש"ח לביצוע התאמות פנים ובניית שבילים/רמפה; 90,000 ש"ח למעלון (מעלון/מעלית - רק אם מרותק לכיסא גלגלים). מקבלים מחצית מהסכום לפני השיפוץ ומחצית מהסכום לאחריו, בכפוף לאישור המרפאה בעיסוק של קופ"ח ובתנאי השיפוץ נעשה בהתאם להמלצות.
- הלוואה: גובה ההלוואה הינו ה- % המשלים למענק, עד לסכום אשר אושר לצורך ביצוע השיפוץ. ההלוואה ניתנת בתנאים טובים ל- 28 שנים, אך מחייבת שיעבוד של הנכס.
אפשר להיעזר רק במענק, ולא לקחת את ההלוואה.

כמה זמן?

כאשר החומר מוגש במלואו ומספק את הוועדה הבוחנת, התהליך אורך כשלושה חודשים.

מה עושים?

את התהליך יש לבצע לפני השיפוץ, לפי הצעדים הבאים:

1. פונים למרפאה בעיסוק של היחידה לטיפול בית/המשך טיפול בקופ"ח שבה אתם חברים.
2. המרפאה בעיסוק תערוך ביקור בית ותגבש את המלצותיה לגבי שינוי הדיור הנדרשים.
3. בדיקת זכאות: בדיקת הזכאות נערכת על ידי המרפאה בעיסוק או שייתכן והיא תבקש מכם לפנות ללשכת הבריאות המחוזית באזור מגוריהם (ראה נספח 2, עמ' 48) כדי לבחון את זכאותכם. זאת, בהתאם לקריטריונים של משרד הבריאות.
4. איסוף טפסים: במידה ונמצאתם זכאים להתאמות דיור, יש לאסוף את הטפסים המפורטים בהמשך ולהגישם ללשכת הבריאות המחוזית.
5. החומר נבחן ב"ועדה לשינוי דיור" המשותפת למשרד הבריאות ולמשרד השיכון.
6. נשלח מכתב תשובה עם החלטה לגבי זכאותכם.

* במידה ויש צורך דחוף (במקרה של חולה מאושפז שצריך לחזור הביתה), ורוצים לערוך את השיפוץ לפני הפנייה למשרד השיכון, יש "תהליך אישור מוקדם". מה עושים? פונים למרפאה בעיסוק של קופ"ח, אשר שולחת בשמכם בקשה עקרונית למשרד הבריאות. זכאותכם נבדקת ואז המשפחה מקבלת אישור האם כן/לא יהיה דיון בתיק, למרות שנערכו כבר השינויים (כלומר, לא קובעת את מהות הזכאות, אלא רק האם כן או לא זכאים ומאשרת דיון בתיק למרות שנעשה בדיעבד).

רשימת טפסים שיש לצרף לבקשה:

1. טופס בקשת סיוע של משרד הבריאות: "בקשה לסיוע בשיפור תנאי הדיור למוגבלים בניידות"
2. טופס רפואי-תפקודי: טופס של משרד הבריאות, שאותו ימלאו הרופא שלכם ואחות קופת החולים.
3. דוח סוציאלי מעובדת סוציאלית - אפשרי עו"ס של קופ"ח, של לשכת הבריאות, של לשכת הרווחה או של עמותת ישראל.
4. המלצה על השינויים הדרושים: דוח של המרפאה בעיסוק של קופ"ח, המצרפת שרטוט של המלצותיה.
5. הצעת מחיר: על המשפחה להביא הצעת מחיר מעודכנת (עד 3 חודשים) לביצוע השיפוץ מקבלן מורשה ובהתאם להמלצות המרפאה בעיסוק.
6. מעלון: בבקשה להתקנת מעלון יש לצרף שתי הצעות מחיר מחברות בעלות תו תקן, וכן לצרף אישור ממשרד הבריאות על זכאות של מבקש הסיוע להשתתפות ברכישת כיסא גלגלים.
7. בקשה לשביל גישה, רמפה ומעלון בשטחים ציבוריים: יש לצרף היתר בנייה או תצהיר שאין צורך בהיתר בנייה מהרשות המקומית. בבניין משותף - יש לצרף את הסכמת הדיירים בכתב.
8. צילומי תעודת זהות: צילום ת.ז. של בני המשפחה המתגוררים בדירה, כולל החולה.
9. אישורי הכנסה: יש לצרף אישורי הכנסה של שני בני הזוג המתגוררים בדירה, של 3 חודשים אחרונים שקדמו להגשת הבקשה.
10. מידע על זכויות במקרקעין של המבקש: אישור ממס רכוש כולל מספר גוש וחלקה.

טיפים

חשוב! פעמים רבות יש פער גדול בין הצעת המחיר שמתקבלות מהקבלן ובין הסכום המאושר בפועל ע"י מהנדס משרד השיכון לביצוע השיפוץ. בהמשך לבקשתה של ישראלס, פנה משרד השיכון למספר קבלנים אשר ניאוו לבצע את השיפוץ בעלות הזזה המאושרת ע"י מהנדס משרד השיכון. בנספח 7 (עמ' 54) ניתן למצוא את רשימת הקבלנים אליהם ניתן לפנות לקבלת הצעת מחיר לשיפוץ. יש לציין שהפונה הינו חולה ALS המופנה ע"י ישראלס.

ד. משרד התעשייה המסחר והתעסוקה

אשרה לעובד זר

לצורך קבלת אשרה לעובד זר, יש לפנות תחילה לביטוח לאומי לקביעת הזכאות לקצבת שר"מ / קצבת סיעוד (בהתאם לגיל הכרונולוגי), שכן משרד התמ"ת דן בבקשה על סמך פרוטוקול הביטוח הלאומי

מי זכאי?

1. חולה ALS אשר אינו מתגורר במסגרת אשפוזית מוסדית.
2. חולה ALS, לפני גיל פרישה, אשר נקבעה לו זכאות לקצבת שר"מ בביטוח לאומי (מי שתביעתו לקצבת שר"מ נדחתה בשל גובה הכנסתו או משום שבחר בקצבת נידות, יופנה על ידי יחידת ההיתרים למחלקת שירותים מיוחדים בביטוח לאומי, אשר תבדוק את זכאותו לקצבת שר"מ).
3. חולה ALS, לאחר גיל פרישה, אשר צבר 4.5 נקודות או 4 נקודות בתוספת ניקוד בודד, בבדיקת הערכת התלות שעשה הביטוח הלאומי לצורך גמלת סיעוד. (חולה ALS אשר תביעתו לגמלת סיעוד נדחתה על ידי הביטוח הלאומי בשל גובה הכנסתו, יופנה באופן ישיר על ידי יחידת ההיתרים לביצוע מבחן תלות במסגרת הטיפול בבקשה לעובד זר, בכפוף לתשלום אגרת בקשה).

תיאור הזכאות

רישיון להעסקת עובד זר, הגשת בקשה להארכת היתר לעובד זר, או רישיון להעסקת 2 עובדים זרים.

מה עושים?

כל עובד (עובד זר) וכל מעסיק (משפחה) חייבים להיות רשומים בלשכה פרטית (חברת כוח אדם בעלת רישיון), לכן את התהליך מתחילים בפנייה ללשכה פרטית המבצעת את השמת העובד הזר. בתהליך הרישום:

1. יש לפנות ללשכה פרטית (קישור לרשימת הלשכות הפרטיות מופיע בנספח 8, בעמ' 55) ולחתום על טופס בקשה להירשם בלשכה.
2. הלשכה הפרטית תתאים עובד מתוך מאגר קיים או בהבאה מיוחדת מחו"ל. התהליך עלול לקחת מס חודשים
3. מיד עם החתימה על הטופס, הלשכה תמסור לעובד ולמעסיק מכתב השמה בעברית ובשפה שהעובד הזר מבין, המאשר כי העובד והמעסיק נרשמו בלשכה. חשוב! יש לשמור על מכתב ההשמה המהווה אישור כי המעסיק והעובד נרשמו כדן בלשכה.

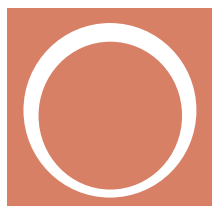
רשימת טפסים שיש למלא/לצרף:

1. טופס בקשה לרישום בלשכה פרטית
2. הצהרת ויתור על סודיות רפואית
3. אבחנה רפואית של ALS החתומה על ידי הניירולוג המטפל
4. אישור על תשלום אגרה (אפשר לשלם גם באמצעות אתר האינטרנט של משרד התמ"ת)
5. צילום ת.ז. + ספח של המטופל המגיש את התביעה (ושל "המעסיק" במידה והינו בן המשפחה)
6. כל טופס נוסף, לפי הנחיות הלשכה הפרטית.

טיפים

1. על פי שיטת ההעסקה החדשה, כל עובד זר וכל מעסיק סיעודי (משפחה) חייב להיות רשום בלשכה פרטית בעלת רישיון והיתר חדש בענף הסיעוד.
2. תוקף האישור: אישור ההעסקה לחולי ALS מתחת לגיל הפרישה, תקף ל-3 שנים. אישור העסקה לחולי ALS מעל גיל הפרישה, תקף לשנתיים. לאחר מכן יש לחדשו. לבקשה להארכת היתר קיים יש לצרף גם צילום של אשרת השהייה של העובד הזר המועסק בהתאם להיתר.
3. במידה ומתעורר צורך להעסקת 2 עובדים זרים (עפ"י משרד התמ"ת - "כאשר לפי האבחנה הרפואית שנעשתה למטופל ברור כי ישנו צורך ברצף טיפולי של 24 שעות ביממה ושהנסיבות הרפואיות אינן מאפשרות מנוחה לעובד"), אפשר להגיש בקשה לעובד זר שני המועברת לדיון בוועדה מקצועית מייעצת הבוחנת את המסמכים הרפואיים שהוגשו.
4. לא תיתכן העסקת עובד זר במשרה חלקית או במשך מספר שעות או ימים בודדים בשבוע בלבד. מטופל הזקוק לסיוע במשך מספר שעות בודדות ביום או בשבוע בלבד יוכל להיעזר בעובד ישראלי בלבד.
5. תוצאות מבחני התלות והזכאות לקצבאות נמסרות ישירות ליחידת ההיתרים על ידי המוסד לביטוח לאומי, ואין צורך לצרף למסמכי הבקשה, וזאת בכפוף לחתימת המבקש על כתב ויתור על סודיות רפואית המצורף לטופסי הבקשה לקבלת ההיתר.
6. גם מי שלא עמד בקריטריוני הסף המובהקים, רשאי להגיש בקשה להיתר העסקה, ובקשתו תעלה לדיון והחלטה בוועדה מקצועית מייעצת. כלומר, מי שצבר 4-2.5 נקודות במבחן A.D.L ומתקיימות אצלו אחת או יותר מהנסיבות הנוספות כלהלן:
 - א. הוא גר עם נכה נוסף במשפחה.
 - ב. נכה עם פיגור הגר עם הורה מעל גיל 70.
 - ג. הורה ל-3 ילדים לפחות שכולם מתחת לגיל 16.
 - ד. חולה במחלה ממארת או מחלה קשה שדרושה לו השגחה במשך רוב שעות היום.

7. חולה ALS העומד להשתחרר מביה"ח, המציג אבחנה רפואית מטעם רופא בית החולים המציינת את הצורך ברצף טיפולי וכן את התאריך המשוער לשחרור, יעלה לדיון בפני ועדה מקצועית מיעצת. היתר העסקה לפי סעיף זה יינתן לתקופה של חצי שנה בלבד, כאשר לצורך הארכת תוקף ההיתר יידרש המבקש לעמוד בנהלים הרגילים. היתר לפי סעיף זה יאפשר העסקת עובד זר הנמצא כבר בישראל בלבד ולא יהא ניתן להביא עובד זר מחו"ל על סמך אותו היתר.
8. גובה תשלום אגרת בקשה להיתר או להארכת היתר: 265 ₪. מטופל מעל גיל פרישה שאינו זכאי לגמלת סיעוד מחמת גובה הכנסתו - ישלם אגרה בסך 530 ₪ (המכסה גם את ביצוע מבחן התלות לקביעת זכאותו).
9. לפרטים נוספים אפשר להתקשר ליחידת ההיתרים, בטלפון 02-6257634 בימים א', ו- ג', בין השעות 10.30 - 8.30.
10. הפרשות לפנסיה עבור עובדים זרים - סעיף ו'א' (ו') לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, קובע הסדר מיוחד להפקדת הפרשות פנסיוניות לעובדים זרים, לפיו יש להפריש סכומים אלו לחשבון בנק מיוחד, המיועד אך ורק למטרה זו, שייפתח וינוהל בהתאם להוראות שיקבע שר האוצר. מומלץ למשפחות להפריש באופן קבוע את הסכומים האמורים להיות מופרשים לצורכי הפנסיה, שכן כאשר יוקם הבנק המיוחד לפי חוק עובדים זרים, יידרשו המעסיקים להעביר את סכומי ההפרשות לחשבון המיוחד כאמור.

ה. משרד האוצר

הקלות במס רכישה

מי זכאי?

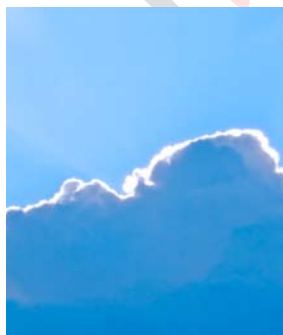
חולה ALS, אשר נקבעה לו דרגת אי כושר השתכרות בשיעור של 75% לפחות.

תיאור הזכאות

תשלום מס רכישה בגובה של 0.5% משווי הרכישה בלבד. זאת, בתנאי שרכישת הדירה הינה לצורך מגורי הנכה או רכישת קרקע שעליה תיבנה דירה למגוריו (בתנאי שהבנייה תסתיים בתוך שנתיים). אפשר לקבל את הפטור פעמיים בלבד.

מה עושים?

1. יש לפנות למשרד מיסוי המקרקעין באזור המגורים, (ראה נספח 3, עמ' 50) בצירוף פרוטוקול הוועדה הרפואית של הביטוח הלאומי המעיד על אחוזי אי כושר ההשתכרות. קבלת הקהל הינה למוזמנים בלבד. לתיאום הזמנה יש לפנות במכתב או בפקס למשרד האזורי, לציין את מספר השומה ופרטי הנכס, את נשוא הבקשה וכן מספר טלפון לקביעת מועד ההזמנה.
2. במשרד מיסוי המקרקעין, יש למלא טופס הצהרה על הרכישה וטופס בקשה לפטור בגין הנכות.
3. מתקבלת החלטת המשרד.

ו, משרד התקשורת

בזק

מי זכאי ?

בעל נכות מוכרת של למעלה מ- 80% על ידי המוסד לביטוח לאומי.

תיאור הזכאות

הנחה: 50% בדמי החזקה וכ- 30 ש"ח עבור שיחות (ההנחה מסובסדת על ידי ביטוח לאומי שמשלם לבזק).

מה עושים ?

הנחות בהחזקת קו הטלפון מתקצבות ישירות על ידי גופי רווחה ולכן יש לשלוח את הטפסים המפורטים מטה לכתובת: משרד הרווחה, אגף השיקום, יד חרוצים 10, ירושלים. טלפון לבירורים: 02-6708215.
יש להתקשר למוקד של בזק (199) והם שולחים טופס שאותו צריך למלא וכן לצרף אליו מסמכים המפורטים מטה.

רשימת טפסים שיש לשלוח:

1. טופס הבקשה מבזק
2. צילום ת.ז. (כולל ספח)
3. צילום חשבון טלפון אחרון
4. אישור של ועדה רפואית של המוסד לביטוח לאומי שמעיד על נכות מעל 80%.
5. מסמכים המעידים על המוגבלות - אישור רפואי

ז. משרד הפנים

תשלומי ארנונה

מי זכאי?

- א. חולה ALS שעדיין עובד וקיבל הכרה מביטוח לאומי בשיעור נכות של 90% ומעלה (ואין בבעלותם נכס נוסף)
- ב. חולה ALS אשר קיבל אישור מביטוח לאומי על אובדן כושר השתכרות בשיעור של 75% ומעלה
- ג. מקבל קצבת סיעוד

תיאור הזכאות

- א. חולה ALS שעדיין עובד וקיבל הכרה מביטוח לאומי בשיעור נכות של 90% ומעלה - עד 40% הנחה
 - ב. חולה ALS אשר קיבל אישור מביטוח לאומי על אובדן כושר השתכרות בשיעור של 75% ומעלה - עד 80% הנחה
 - ג. מקבל קצבת סיעוד - 70% הנחה
- הרשויות המקומיות אינן מחויבות במתן ההנחה, והדבר נתון לשיקול דעתן. כמו כן, הן רשאיות לקבוע מבחני משנה לזכאות.

36

מה עושים?

- יש להגיש את הטפסים המפורטים מטה, באמצעות שליחה בדואר או הגשה בסניף:
- א. מכתב פנייה
 - ב. מספר הנכס/מספר המשלם כפי שמופיע על כל חשבון של הארנונה
 - ג. צילום ת.ז.
 - ד. אישור ביטוח לאומי בהתאם לזכאות

3 קופות חולים

היחידה לטיפול בית/המשך טיפול

מי זכאי?

- חולה ALS, העונה ל- 2 קריטריונים מרכזיים:
1. מרותק לביתו בשל מצבו הרפואי (כלומר, קיימת בעיית ניידות)
 2. מתגורר בקהילה ואינו ערירי (כלומר, אינו מתגורר לבדו או שיש מי שתומך בטיפול בו)

תיאור הזכאות

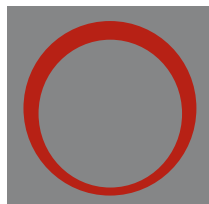
במסגרת היחידה לטיפול בית/המשך טיפול של קופ"ח, אפשר לקבל סל שירותים מקיף הכולל שירותים רפואיים ופרא-רפואיים, כגון: ביקורי רופא, טיפולי פיזיותרפיה בבית ועוד. כמו כן, אנשי המקצוע ביחידה זו מהווים את החוליה המקשרת לימוש זכויות במשרדי ממשלה (פיזיותרפיסטית - מגישה דוח בקשה לאביזרי עזר למשרד הבריאות ; מרפאה בעיסוק - מגישה דוח בקשה להתאמות דיור).

מה עושים?

יש לפנות לרופא המשפחה ולבקש ממנו לעבור לטיפול היחידה לטיפול בית/המשך טיפול.

טיפים

מבוטחי זהב/מושלם יכולים להגיש בקשה להשתתפות במימון העובד הזר. יש לברר מול קופת החולים בה חברים.

4 ביטוח חיים פרטי

כלל חברה לביטוח השיקה בשנת 2007 פוליסת ביטוח חדשה, המיועדת לאנשים עם מחלות כרוניות/סופניות המעוניינים לעשות פוליסת ביטוח חיים המעניקה סכום חד פעמי במקרה של מוות.

1. ניתן להיכנס לפוליסה, בגילאי 20-55
2. הכניסה לפוליסה הינה ללא הצהרת בריאות
3. הפרמיה (התשלום החודשי) נגזרת מגובה הפיצוי החד פעמי במקרה של פטירה, כמצויין בפוליסת הביטוח (הסכום המקסימלי הינו 350,000 ש"ח), בהתאם לתנאים הבאים:

א. במידה והמבוטח נפטר כתוצאה ממוות/מתאונה - המשפחה מקבלת חזרה את כספי הפרמיה ששולמו (התשלום החודשי) וכן את הפיצוי החד פעמי כמצויין בפוליסה

ב. במידה והמבוטח נפטר מהמחלה לאחר שעברו 36 חודשים מרגע התחלת הביטוח - המשפחה מקבלת את הפיצוי החד פעמי כמצויין בפוליסה

ג. במידה והמבוטח נפטר מהמחלה בתוך 36 חודשים מרגע כניסתו לביטוח - המשפחה מקבלת חזרה את הפרמיה (התשלום החודשי) צמודה למדד, ללא הפיצוי החד פעמי.

ניתן להצטרף לביטוח דרך כל סוכנות ביטוח שעובדת עם חברת כלל.

5 טיפולי שיניים

בבית

מכיוון שאצל חלק מהחולים קיימת בעיית ניידות, ניתן לבצע בדיקת שיניים ראשונית ולעיתים אף טיפול, באמצעות הזמנת ניידת רפואת שיניים, של העמותה לטיפול למען בריאות הפה. הניידת מופעלת על ידי רופאי שיניים ומצוידת בציוד ובטכנולוגיה חדישים, כולל צילומי רנטגן ניידים. השירות ניתן בכל רחבי הארץ, ונמצא בפיקוח ובבקרה של ועדת היגוי ציבורית, שחברים בה נציגי אשל, משרדי הבריאות והרווחה, ביטוח לאומי והעמותה למען הזקן.

פרטי התקשרות:

טלפון: 03-9564139 ; 1-700-50-24-24

נייד: 054-5500498

מייל: amuta_briut@walla.com

במרפאות לאוכלוסייה עם צרכים מיוחדים

ישנן מרפאות חוץ בבתי החולים, אשר תפקידן לבצע טיפולי שיניים בהרדמה כללית. אפשר לפנות ל:

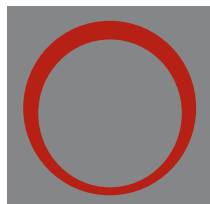
ביה"ח תל השומר, 03-5302686

ביה"ח אסותא, 03-5201593

ביה"ח איכילוב, 03-6973676

ביה"ח מאיר, 09-7472795

ביה"ח בני ציון, 04-8359439

6 חוק החולה הנוטה למות

40

חוק החולה הנוטה למות (התשס"ו-2005) קובע את המקרים ואת התנאים שבהם אדם בישראל רשאי לקבוע איזה טיפול רפואי יהיה מוכן לקבל, אם בכלל, **במידה שייקבע** כי הוא סובל מבעיה רפואית חשוכת מרפא ושתוחלת חייו אינה עולה על 6 חודשים גם אם יקבל טיפול רפואי.

חוק החולה הנוטה למות מרחיב את הזכות לסרב או להסכים לטיפול (המפורטת בחוק זכויות החולה, 1966), על ידי כך שהוא מאפשר לאדם **להביע את רצונו מראש**, לגבי טיפול רפואי עתידי בו, אם וכאשר ייקבע שהוא חולה הנוטה למות. כלומר, החוק מאפשר לאדם להשאיר הנחיות בכתב לצוות הרפואי לגבי הטיפול שיסכים לקבל, או שירצה שלא לקבל, במידה ומצבו לא יאפשר לו קבלת החלטות בזמן אמת ביחס לטיפול המוצע לו.

על פי החוק, לחולה הנוטה למות יש זכות לבקש להימנע מלתת לו טיפול רפואי להארכת חייו, ובה במידה הוא זכאי לבקש לקבל טיפול רפואי להארכת חייו, גם אם דעת הצוות הרפואי שונה.

החוק קובע כי קבלת החלטות בעניין זה תיעשה אך ורק לפי רצונו של המטופל עצמו, ולא לפי רצונו של בני משפחה או שיקולים אחרים. רצונו של המטופל יכול להיות מוכח בדרכים שונות, והטובה שבהן היא הוראות מפורשות שכתב בעצמו.

דרך נוספת שמאפשר החוק היא באמצעות מתן יפוי כוח מיוחד לאדם אחר: במידה והמטופל מגיע למצב שאינו יכול להעיד לגבי עצמו – הרופאים יהיו מחוייבים לקבל את הוראותיו של מיופה הכוח, כאילו הן הוראותיו של המטופל בעצמו.

את החוק, הטפסים המשוייכים לו ודפי מידע לציבור, ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד הבריאות, בכתובת: www.health.gov.il/term-ill

בארץ, פועלת עמותת ל.י.לך - המסייעת לאנשים המעוניינים לכתוב צוואה בחיים.

כמו כן, אפשר לכתוב תצהיר בחתימת עו"ד, אודות הטיפול הרפואי אשר המטופל כן/לא מעוניין לקבל, אם יזדקק לו ויגיע למצב שאינו יכול להעיד לגבי עצמו.

7 מידע בתחום העסקת עובדים זרים

א. חובות הלשכות הפרטיות

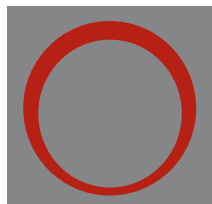
- להלן פירוט חובות הלשכות הפרטיות כלפי המשפחות והעובדים הזרים, כפי שמצוין באתר משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה:
 1. **תיווך עובדים** - הלשכה תבחר את העובד תוך עמידה על יכולותיו והתאמתו למעסיק בפרט ולתחום הסיעוד בכלל ותמסור למעסיק המיועד פרטים אודות הכשרתו וכישוריו של העובד.
 2. **הכשרת עובדים** - הלשכה תקיים הכשרה והדרכה של העובד לעבודה בענף הסיעוד טרם השמתו בעבודה וכן עליה להדריך את העובד לטפל בצרכים המיוחדים של המעסיק אצלו הוא מועסק.
 3. **חוזת העסקה לדוגמה** - הלשכה תכין חוזה העסקה, שיינתן למעסיק ולעובד. נוסח החוזה יוגש עם אישור מטעם עורך דין כי הוא בדק את החוזה ומאשר כי הואותיו תואמות את דיני העבודה בישראל, וכמו-כן את הנהלים וההתחייבויות החלים על מעסיקים ולשכות פרטיות בכל הקשור להעסקת עובדים זרים בענף הסיעוד.
 4. **סיוע בהסדרת ביטוחים ותשלומים** - הלשכה תגיש למעסיק עזרה בהסדרת תשלום הביטוח הרפואי והביטוח הלאומי וכן תסייע לעובד (או ליורשיו) במקרים של הגשת תביעה לחברת הביטוח/ביטוח לאומי.
 5. **סיוע בקשר להיתרים** - הלשכה תסייע למעסיקים להגיש בקשות להיתרים להעסקת עובדים זרים בענף הסיעוד ולהאריך את תוקף ההיתרים שבידיהם.
 6. **סיוע בקשר לאשרות** - הלשכה תסייע לעובד בכל הקשור להסדרתם ולהארכתם של אשרות עבודה ודרכונים ובכלל זה בהסדרת אינטר ויזות לפי הצורך.
 7. **סיוע במקרים של חולי או פטירה של העובד** - חלה העובד, הלשכה תסייע לו ולמעסיקו מול הגורמים הרפואיים ומול חברת הביטוח. במקרים של פטירת העובד, תדווח הלשכה לממונה ולשגרירות ארצו של העובד בישראל בהקדם האפשרי ותסייע ככול שידרש בסיידורים שלאחר המוות.
 8. **וידוא ודיווח על ביצוע תשלומים** - הלשכה תוודא תשלומי המעביד לביטוח הרפואי ותדווח לממונה על כל מקרה של אי ביצוע תשלום כנדרש וכן על אי תשלום שכר או אי מילוי תנאי ההעסקה.
 9. **ביקורי עו"ס קודם ביצוע ההשמה** - עובד סוציאלי מטעם הלשכה יגיע לבית המטופל על מנת לאבחן את סוג השירות הנדרש והתנאים המוצעים לעובד הסיעודי הזר, לפחות פעם אחת קודם השמת עובד זר אצלו וזאת לצורך עמידה על צרכיו והתאמת העובד לצורכי המטופל.

10. **ביקורי עו"ס בחודש ההעסקה הראשון** - עובד סוציאלי מטעם הלשכה יקיים מעקב אחר עבודת העובד הזר בשירות המטופל ויוודא, בין היתר על ידי קיום שיחות עם המטופל והעובד בעת ביקורו בבית המטופל, תוך 20 יום מיום השמת עובד חדש בבית המטופל, את קליטתו הנאותה.
11. **ביקורי עו"ס בהמשך ההעסקה** - עובד סוציאלי מטעם הלשכה יבקר בבית המטופל במשך ההעסקה, ככול שיידרש ולפחות פעם אחת בכל שלושה חודשים, כדי להדריך את העובד בדבר הטיפול, להדריך את המעסיק בדבר זכויותיו של העובד, לפתור בעיות נקודתיות וליידע את העובד בדבר הדרכים לפנייה לממונה על זכויות העובדים הזרים.
12. **דוחות סוציאליים** - העובד הסוציאלי ירשום דו"ח בכתב, חתום על ידו, לאחר כל ביקור בבית המטופל כאמור לעיל ובו סיכום ממצאי הביקור. הדו"ח ייחתם גם בידי העובד הסוציאלי האחראי, יתויק בתיק המטופל בלשכה וימסר לביקורת יחידת הסמך לפי דרישה.
13. **דיווחים רבעוניים לממונה** - על הלשכה להעביר לממונה דיווח רבעוני בתאריכים 1.1, 1.4, 1.7, 1.10 של כל שנה, חתום על ידי העובד הסוציאלי האחראי, המרכז את כלל הביקורים שערך עובד סוציאלי אצל כל מעסיק באותו רבעון.
14. **דיווח על ממצאים חריגים** - קיים חשש לאלימות, הטרדה מינית, העסקת העובד הזר שלא במתן טיפול סיעודי למטופל או אירוע חריג או הפרה חמורה אחרת מצד העובד או המעסיק, חובה על העובד הסוציאלי האחראי ועל מנכ"ל הלשכה לדווח בכתב ובאופן מיידי על כך לממונה. אין באמור לגרוע מכל חובה המוטלת על עו"ס או אדם אחר לדווח לרשויות אכיפה אחרות בהתאם לסוג האירוע או ההפרה.
15. **איתור מעסיקים** - במקרה שבו הופסק עבודתו של העובד הזר או במקרה והמעסיק ו/או העובד הזר מעוניין במעבר העובד לעבודה אצל מעסיק אחר הרשום באותה לשכה, חלה על הלשכה חובה לאתר עבור העובד הזר מקומות עבודה שהיא מבקשת להציע לו.
16. **רישום עובדים ומעסיקים ושינויים בהעסקה** - הלשכה תרשום עובדים ומעסיקים בענף הסיעוד ותדווח לרשות על הרישום ועל כל שינוי בהעסקה וכן תנפיק לעובדים ולמעסיקים מכתב השמה המהווה אישור על רישום העובד והמעסיק בלשכה כדין.

ב. זכויות עובדים זרים

הנ"ל לקוח מתוך אתר קו לעובד ומעודכן נכון לאוגוסט 2008.

שכר מינימום	שכר המינימום למשרה מלאה (186 שעות בחודש), 3,850 ₪, לשעה: 20.70 ₪.
מועד התשלום	על המעסיק לשלם את השכר לא יאוחר מה - 9 בחודש (עבור החודש הקודם). מי שמקבל חלק מהשכר מחברת כח אדם צריך לקבל תלוש שכר. חשוב לשמור אותו.
שעות נוספות	מי שעבד יותר מ-8 שעות ביום זכאי לגמול עבור עבודה בשעות הנוספות. תשלום: שעות ראשונות תוספת של 25%, כל שעה מעבר לשעתיים הראשונות תוספת של 50%. הערה: כאשר בתי הדין לעבודה קבעו כי העובד אכן עבד שעות נוספות הם חייבו את התשלום לפי מס' השעות הנוספות שעבד בפועל או חייבו את המעסיק בתוספת גלובלית שנעה בין 10% - 40% משכרו החודשי של העובד.
מגורים	המעסיק חייב לספק לעובד מגורים הולמים: מיטה ומקום בארון בגדים לחפציו האישיים. המעסיק חייב לספק מגורים גם בשבוע שלאחר סיום יחסי עובד ומעביד.
ניכויים מהשכר	מעסיקים המשלמים לפחות שכר מינימום רשאים לנכות משכר העובד: ביטוח בריאות - עד מחצית הסכום ששלם המעסיק ולא יותר מ-2.601 ₪ לחודש. ביטוח לאומי - המעסיק רשאי לנכות 0.04% בלבד משכר העובד. מגורים - (1) אם המעסיק מספק לעובד מגורים הנמצאים בבעלותו: ירושלים 151 ₪, תל אביב 171 ₪, חיפה 114 ₪, אזור המרכז 114 ₪, דרום 102 ₪, צפון 94 ₪. (2) אם המגורים אינם בבעלות המעסיק - כפל הסכום. חשמל ומים - 67 ₪ לחודש.

יום מנוחה שבועי

36 שעות רצופות הכוללות את יום המנוחה של העובד על פי דתו. אם עבד ביום המנוחה זכאי לגמול בשיעור 150% משכר יום עבודה (מינימום - 231 ש"ח) ובנוסף, ליום מנוחה חלופי.

חופשה שנתית

12 ימים נטו (לא כולל יום המנוחה השבועי) בכל שנה ב-4 השנים הראשונות, בשנה החמישית - 14 יום, בשנה השישית 16 יום, בשנה השביעית 18 יום. תשלום - עובד שיצא לחופשה מקבל את השכר החודשי הרגיל. עובד שלא יצא לחופשה, יהיה זכאי לתשלום לפי שווי יום עבודה: השכר החודשי ברוטו (כולל דמי כיס), מחולק ב-25 (מס' ימי עבודה בחודש), ובלבד שלא יפחת משווי יום עבודה לפי שכר מינימום 145 ₪. העובד אינו מחויב לחפש לעצמו מחליף או לשלם למחליף בזמן החופשה השנתית שלו!

ימי חג

עובד זכאי ל-9 ימי חג בשנה לפי דתו, אם לא חלו ביום המנוחה השבועי שלו. תשלום - עובד שיצא לחופש בחג, זכאי למשכורת החודשית הרגילה. אם עבד במהלך חג, זכאי לגמול בשיעור 150% משכר יום עבודה ובנוסף ליום מנוחה חלופי. הזכאות לימי חג בתשלום לעובדי סיעוד היא מתחילת עבודתם.

דמי הבראה

עובד שהשלים שנת עבודה, זכאי ל-5 ימי הבראה בתעריף של 331 ₪ ליום. בשנה השנייה והשלישית - 6 ימים, הרביעית עד העשירית - 7 ימים.

ימי מחלה

עובד שחלה ונעדר מהעבודה - המעסיק חייב בתשלום שכר כנגד הצגת אישור רפואי. היום הראשון לא משולם. השני והשלישי, 37.5% מהשכר היומי. מהיום הרביעי ואילך, 75% מהשכר היומי. עובד מתחיל לצבור ימי מחלה מיום תחילת עבודתו: יום וחצי לכל חודש עבודה עד למקסימום של 90 ימים בסה"כ.

פיצויי פיטורים

לאחר השלמת שנת עבודה העובד זכאי לפיצויים אם פוטר או שהפסיק עבודתו בשל: פטירת המעסיק/ מעבר המעסיק לבית אבות; אי חידוש הוידוא; הרעה בתנאי העבודה (לדוגמה אי תשלום שכר); מצב בריאותי של העובד; לידה ועוד. מועד תשלום: עם הפסקת יחסי העבודה. הפיצויים מחושבים לפי שכר לחודש (לעובדי סיעוד: כולל דמי כיס) ובלבד שלא יפחת משכר מינימום (3850 ₪) x מספר שנות העבודה (כולל חלק משנת עבודה). עובד המקבל חלק משכרו מחברת סיעוד זכאי לפיצויי פיטורים מהחברה על חלקה בשכרו, כאשר מסיים את עבודתו בה. חשוב מאוד לדרוש את תלוש השכר שנותנת החברה.

הודעה מוקדמת לפיטורים/התפטרות

על העובד והמעסיק לתת הודעה מוקדמת בכתב בטרם התפטרות/ פיטורים, בהתאם לזמן שהועסק העובד: 6 חודשים ראשונים - יום אחד לכל חודש, חודש שביעי עד שנה - 6 ימים (בעד ששת החודשים הראשונים) + 2.5 ימים לכל חודש נוסף, לאחר שנה: חודש אחד. תשלום - צד שלא נתן הודעה מוקדמת חייב בפיצוי לצד השני בגובה השכר לתקופה זו. הערה: העובד זכאי לדמי הודעה מוקדמת גם במקרה של פטירת המעסיק.

45

עבודה בחלק מהשנה הזכות לחופשה שנתית וימי חג בתשלום היא גם למי שעבד רק בחלק מהשנה (יקבל את החלק היחסי). הזכות לדמי הבראה ופיצויי פיטורים ניתנת גם עבור עבודה בחלק מהשנה (החלק היחסי), בתנאי שהעובד השלים לפחות שנת עבודה אחת אצל המעסיק.

הריון ולידה

אסור לפטר עובדת בהריון בעלת ותק אצל המעסיק של 6 חודשים לפחות. עובדת שילדה זכאית לקבל מביטוח לאומי כיסוי הוצאות אשפוז, מענק לידה חד פעמי וחופשת לידה בת 14 שבועות בתשלום. חשוב שהעובדת תבוא לבית החולים עם דרכון וכל מסמכי מעקב ההריון.

טיפול רפואי

כל הטיפולים הרפואיים של העובד מכוסים על ידי ביטוח הבריאות הפרטי, למעט תאונות עבודה והוצאות אשפוז ללידה המכוסים על ידי ביטוח לאומי. במקרה חירום, גם עובד ללא ביטוח רפואי וללא אשרה תקפה, זכאי לקבל טיפול בבית חולים (אך יחויב בעלויות האשפוז)!

ביטוח בריאות

המעסיק חייב לשלם ביטוח רפואי לעובד למשך כל תקופת עבודתו. עם הפסקת העבודה מומלץ לעובד להמשיך לשלם עבור הפוליסה באותה חברה כדי לא לאבד מזכויותיו. אם המעסיק ביטל את הביטוח הרפואי של העובד, והעובד פונה בתוך 30 יום לחברת הביטוח ומבקש להמשיך את הביטוח על חשבון, החברה חייבת להסכים לכך.

ביטוח לאומי

המעסיק חייב לבטח את העובד בביטוח לאומי, סכום של 0.04% מהשכר המשולם. חשוב שהעובד יקבל צילום של קבלת התשלום לביטוח לאומי (שבה רשום מספר התיק של המעסיק), אשר ישמש אותו במקרה של אשפוז בבית חולים (תאונת עבודה, או לידה).

תקיפה מינית

החוק בישראל אוסר על תקיפה/הטרדה מינית שהיא בין היתר איום לפטר עובדת אם תסרב לקיים יחסי מין, מעשה מגונה, או הצעות בעלות אופי מיני. עובדת שהוטרדה יכולה לפנות לקו לעובד.

דמי תיווך

לחברת כוח אדם מותר לגבות מעובד המגיע לישראל סכום מקסימאלי של - 3.135 ₪, (סכום זה כולל גם את הסכומים ששילם העובד בארצו למתווכים, אך לא את מחיר כרטיס הטיסה). לחברות כוח אדם אסור לגבות תשלום עבור איתור מעסיק לעובד שכבר נמצא בישראל.

דרכון

אסור למעסיק/חברת כוח האדם להחזיק בדרכונו של העובד. הדבר מהווה עבירה פלילית.

גירוש

הוצאת עובד מישראל בניגוד לרצונו, על ידי המעסיק/חברת כוח אדם, היא עבירה פלילית.

נספחים

1. סיני ביטוח לאומי

לביטוח הלאומי מוקד טלפוני הנותן מענה לכל הארץ, בטלפון 6050*.
במוקד זה אפשר לערוך בירורים אישיים, להזמין אישורים, טפסים וחוברות הסברה. המוקד פועל בימים א-ה, בשעות 8.00 – 15.00.

כתובת	עיר
שד' ויצמן 13	המשרד הראשי, ירושלים
שד' התמרים 6	אילת (סניף משנה)
הבנים 14	אשדוד
הנשיא 101	אשקלון
וולפסון 6	באר שבע
הנשיא 8	בית שמש (סניף משנה)
אהרונביץ 12	בני ברק
ז'בוטינסקי 2	בת ים (סניף משנה)
ז'בוטינסקי 1	דימונה (סניף משנה)
בן גוריון 22	הרצליה (סניף משנה)
הלל יפה 7	חדרה
פנחס לבון 26	חולון
שד' פלי"ם 8	חיפה
זכי אל חדיף 1	טבריה
התקומה 30	יפו
שמעון בן שטח 4	ירושלים
אבן בטוטא 5	ירושלים (סניף משנה)
ויצמן 39	כפר סבא
נשיאי ישראל 11	כרמיאל
ניצנים 45	מגדל העמק (סניף משנה)
ת.ד. 484	מרר (סניף משנה)
שד' ויצמן 62	נהריה
המחצבות 3	נצרת
עמל 1	נצרת עלית (סניף משנה)
הרצל 68	נתניה
גבורי סיני 4	עכו (סניף משנה)
מנחם 1	עפולה
רוטשילד 72	פתח תקוה
הפלמ"ח 100	צפת (סניף משנה)
אח"י אילת 50, קרית חיים	קרית
שד' העצמאות 64	קרית גת (סניף משנה)
רש"י 2	קרית מלאכי (סניף משנה)

עיר	כתובת
קרית שמונה (סניף משנה)	בנין לב העיר, מ.מסחרי, 50
ראשון לציון	ישראל גלילי 7
רחובות	רמז 64, פינת פינס
רמלה	דני מס 11
רמת גן	החשמונאים 15
שפרעם (סניף משנה)	רח' 304/2
שדרות (סניף משנה)	הגופר 21
תל אביב	יצחק שדה 17

לתלונות ולהצעות, אפשר לפנות לאגף לפניות הציבור:
המוסד לביטוח לאומי, אגף פניות הציבור,
שד' ויצמן 13 ירושלים, מיקוד 91909.
טל. 02-6709070 ; פקס. 02-6525038

2. לשכות בריאות מחוזיות

48

עיר	כתובת	טלפון
אשקלון	ביה"ח ברזילי	08-6745986
באר שבע	קרית הממשלה, רח' התקוה 4	08-6263522 08-6263518
חדרה	הלל יפה 13, ת.ד. 214	04-6240815
חיפה	שד' פל-ים 15 א, קרית הממשלה	04-8633010 04-8633011 04-8633014 04-8633012 04-8633019
טבריה	אלחדיף 40	04-6710300
ירושלים	יפו 86	02-5314832 02-5314895

עיר	כתובת	טלפון
נצרת	קרית הממשלה	04-6557888
נצרת עלית	ת.ד. 744	04-6557023 04-6557029
נתניה	ויצמן 23	09-8300121
עכו	עצמאות 24	04-9955108 04-9955112
עפולה	ירושלים 4	04-6099009 04-6099008
פתח תקוה	אחד העם 31	03-9051822
צפת	הפלמ"ח 44, ת.ד. 1133	04-6994205
רחובות	אופנהיימר 10 בנין גמבו, פארק ט.מ.ר.	08-9485829
רמלה	דני מס 3	08-9181230 08-9181228
תל אביב	הארבעה 12	03-5634826 03-5634875 03-5634725 03-5634708 03-5634859

3. משרדי מיסוי מקרקעין

עיר	כתובת	טלפון
ירושלים	כנפי נשרים 66, 91342	02-6545222
תל אביב	דרך פתח תקוה 55, 67138	03-5656111
מרכז	דרך פתח תקוה 55, 67138	03-5656111
חיפה	פלי"ם 15, 33095	04-8630400
באר שבע	שד' שזר 31, 84894	08-6293555
חדרה	רח' הלל יפה, 38205	04-6327952
טבריה	אלחדיף 32, 14243	04-6714144
נצרת	פאולוס השישי 701, 16100	04-6458080
נתניה	סמילנסקי 6, 42432	09-8602525
רחובות	רוזנסקי 11, 76453	08-9446644

50

4. משרד התמ"ת, סניפי יחידת הסמך - ענף סיעוד

עיר	כתובת	טלפון
ירושלים	בן יהודה 34, קומה 13, מגדל העיר	02-6229813/4
תל אביב	דרך שלמה 53, קומה ד', מיקוד 66089	03-5125265
אזור צפון (חיפה)	רח' פלי"ם 7, בניין צים, ת.ד. 109, חיפה 31003	04-8606703/4
אזור דרום (עומר)	רח' אלומות 12, בנין משובית, קומה ב', א.ת. עומר	08-6253017

5. סניפי מחוזות משרד הבינוי והשיכון

מחוז	טלפון
ירושלים	02-6291105
חברת פרזות (ירושלים)	02-5016200
מחוז חיפה	04-8630700
חברת שיקמונה (חיפה)	04-8676909
מחוז מרכז - שרון	03-7632777
מחוז מרכז - גוש דן	03-7632777
מחוז מרכז - דרום	08-9399111
חברת חל"ד (פתח תקוה)	03-9311534
חברת חלמיש (תל אביב)	03-5159412
מחוז הגליל	04-6088245
מחוז הדרום	08-6263617

6. סניפי חברות להסדרת השתתפות בשכ"ד - משרד השיכון והבינוי עמידר / מתן חן / מ.ג.ע.ר

ישוב	עמידר	מתן חן	מ.ג.ע.ר
מוקד ארצי	*6266		1599-500-301
אילת	-	מרכז שלום טל. 08-6326327 פקס 08-6323529	-
אשדוד	רח' שבי ציון 13, בתוך מועצת הפועלים	רוגוזין 21 טל. 08-8652653 פקס 08-8655390	-
אשקלון	רח' הגדוד העברי 10	הרצל 30, בית פרנק טל. 08-6751157 פקס 08-6751156	-
באר שבע	שד' יצחק רגר 13, ליד מגדל 7	-	בן צבי 7, בית אביסרור, קומה 2

סניפי חברות להסדרת השתתפות בשכ"ד - משרד השיכון והבינוי
 עמיר / מתן חן / מ.ג.ע.ר מוקד ארצי 6266 +1599-500-301

ישוב	עמידר	מתן חן	מ.ג.ע.ר
בית שמש	-	-	סמטת אבא, נעמת 1 קומה א טל. 02-9996326
בת ים	רח' רזיאל 6	רוטשילד 26 טל. 03-6591273 פקס 03-6591570	-
דימונה	רח' ז'בוטינסקי 1, היכל זיו	-	-
חדרה	רח' הרברט סמואל 33	-	-
חולון	-	-	הלוחמים 1, מרכז מסחרי "גלרי פאלאס" קומת כניסה
חיפה	רח' הנביאים 26, הדר	רח' אחד העם 15 טל. 04-8621202 פקס 04-8621204	רח' שער פלמר 1, קומה 6, חדר 602
חצור	שדרות	-	-
טבריה	רח' הצנחנים 2, צמוד לבנין מועצת הפועלים	-	יהודה הלוי 111, מתחם דנילוף
ירושלים	רח' יפו 17, מול בנין העירייה	יפו 97 בנין מרכז כלל - קומה c2	יפו 224, ת.מרכזית חדשה, קומה 3
כפר סבא	-	ויצמן 42, ליד בטל"א טל. 09-7455712 פקס 09-7462492	-
כרמיאל	-	-	רח' הגליל 2, מרכז מסחרי ישן
מעלות	רח' המעפילים 32	-	-

סניפי חברות להסדרת השתתפות בשכ"ד - משרד השיכון והבינוי
עמיר / מתן חן / מ.ג.ע.ר מוקד ארצי 6266-1599-500-301

ישוב	עמיר	מתן חן	מ.ג.ע.ר
מצפה רמון	רח' נחל ציחור 7 1/2	-	-
נצרת עלית	-	רח' המלאכה 14, מול כיכר מד"א טל. 04-6559792 פקס 04-6559793	-
נס ציונה	רח' ראובן לרר 2	-	-
נתיבות	-	מרכז מסחרי 145, ליד אופטיקה הלפרין טל. 077-3535446 פקס 08-9933134	-
נתניה	ברקת 3, פינת ספיר 7	הרצל 29 בפסאג' טל. 09-8336618 פקס 09-8336604	-
עכו	טרומפלדור 17, על יד ביהמ"ש	-	-
ערד	מרכז מסחרי, ביתן 1	-	-
פתח תקווה	בר כוכבא 40	ההסתדרות 19 טל. 03-9040972 פקס 03-9346901	-
צפת	רח' ירושלים 76	-	-
קרית ביאליק	-	דרך עכו 194, בנין שיפ קריון טל. 04-8746525 פקס 04-8746526	-
קרית גת	-	-	הרימון 70
קרית שמונה	שדרות תל חי 106, בנין צחר	-	-
ראשון לציון	-	רוטשילד 66, קומה 5, בית אלברט טל. 03-9692924 פקס 03-9643370	הרצל 63 בית רוטמן, קומה 4
תל אביב	רח' השרון 71	שאול המלך 39 טל. 03-6962449 פקס 03-6962581	סעדיה גאון 24 בית B.S קומה 1 -

7. רשימת קבלנים לביצוע התאמה לדיור

שם הקבלן	טלפון נייד	טלפון משרד	ישוב
ממ"ד בוזיל מיכאל	052-3716033	04-6020355	נצרת, טבריה, עפולה, בית שאן, נתניה, פתח תקוה, לוד, שפלה, ת"א, ראש"צ, רחובות, חולון, בת ים, אילת
זליג את שמעון	052-2963099	08-6811482	קרית גת, אשקלון, קרית מלאכי
מלאי	054-4918173	077-9181733	באר שבע והסביבה, דימונה והסביבה
ר.א'.	050-4987135	04-6020275	נצרת, טבריה, עפולה, בית שאן, חיפה והסביבה
נחמן מסעוד	050-5270959	04-6570479	נצרת, טבריה, עפולה, בית שאן, חיפה והסביבה
חב' ורד	050-5270388	04-8214366-8	חיפה, עכו, אור עקיבא, פרדס חנה, טירת הכרמל
בן שטרית	052-3284367	04-8525303	חיפה, עכו, אור עקיבא, פרדס חנה טירת הכרמל
אקורד	054-4506466	04-9933680	חיפה, עכו, אור עקיבא, פרדס חנה טירת הכרמל, עכו
שחאדה	052-69811883-2	04-9819981	עכו, מעלות, שלומי
דוניו	050-5276043	04-6323748	נתניה, פתח תקוה והסביבה
עזרא אלקלעי	052-3356160	-	ירושלים בית שמש
תלמי		02-6790018/9	ירושלים, בית שמש

קישורים

- **ישראלס** <http://www.israls.org.il>
- **ארגון הגג של ארגוני הנכים בישראל**
http://www.center4all.com/BuildaGate4/general2/company_search_tree.php
- **ביטוח לאומי** <http://www.btl.gov.il>
- **זכויות, אתר הזכויות והשירותים הראשון בישראל**
<http://www.myrights.co.il>
- **מילב"ת, המרכז הישראלי לאביזרי עזר, בינוי ותחבורה לנכה**
<http://www.milbat.org.il>
- **משרד הבריאות** <http://www.health.gov.il>
- **משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה**
<http://www.tamas.gov.il>
- **משרד התמ"ת, יחידת הסמך לעובדים זרים, באמצעות אתר זה אפשר לשלם את האגרה עבור העובדים הזרים**
<http://ecom.gov.il/ecom/tamat/default.htm>
- **משרד התמ"ת - מידע בתחום העסקת עובדים זרים**
<http://www.moit.gov.il/NR/exeres/EE2F3A5D-FB4C-412E-868F-24BD9CACB2A4.htm>
- **נגישות ישראל, העמותה לקידום נגישות ועצמאות הנכים בישראל** <http://www.aisrael.org>
- **עזרים, מאגר המידע הישראלי לטכנולוגיה מסייעת ואביזרי עזר** <http://www.azarim.org.il>
- **עמותת תשקופת, התמודדות וצמיחה בעקבות מחלות קשות** <http://www.tishkofet.co.il>
- **עמותת ליל"ך - לחיות ולמות בכבוד** <http://www.lilach.org.il>
- **קו לעובד, זכויות עובדים זרים** <http://www.kavlaoved.org.il>
- **רשימת תאגידים (לשכות פרטיות) לתיווך עובדים זרים לתחום הסיעוד**
<http://www.moit.gov.il/NR/exeres/6C033C66-AEEB-4CBF-87B9-F11F59762271.htm>
- **רשימת תאגידים (לשכות פרטיות) לתיווך עובדים ישראלים בלבד**
<http://www.moit.gov.il/NR/exeres/F889A86F-35ED-452C-874C-D075D6885B11.htm>

רחוב שבדיה 22 ת.ד. 55075 חיפה 34980
טל. 04-8252233, פקס. 04-8341885
www.israls.org.il

חוברת זו הופקה הודות לתרומתם האדיבה של

הפקה - א.ס. איתם סחר בע"מ

עיצוב - ורד הדר א.ס. איתם סחר בע"מ

נייר - נח שר שלום

הדפסה - דפוס חיש - חולון

כריכה - כריכיית א.א.